

Crna Gore
VLADA CRNE GORE

Potpredsjednik Vlade za rad, obrazovanje,
zdravstvo i socijalu

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

PREDLOG

INFORMACIJA

o

**statusu Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju
„Dr Simo Milošević“ AD Igalo, sa ocjenom stanja i predlogom mjera**

Mart 2024. godine

I. UVOD

Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju "Dr Simo Milošević" AD Igalo osnovan je 1949. godine. Ubraja se u najveće i najpoznatije institucije za multidisciplinarno banjsko liječenje na Balkanu. Začetnik je moderne fizikalne i preventivne medicine, rehabilitacije, talasoterapije i wellness-a i postao je jedan od glavnih međunarodnih centara za rehabilitaciju djece¹, odraslih i starih osoba.

Institut Igalo postigao je međunarodnu reputaciju zbog uspješnog tretiranja klijentele sa širokim spektrom zdravstvenih problema iz oblasti reumatoloških, kardioloških, neuroloških, pulmoloških i ortopedskih bolesti. Zahvaljujući prirodnom ljekovitom blatu, Igalo se razvilo u jedno od najvećih peloidnih lječilišta u Evropi. Institut Igalo, kao jedinstven spoj hotela i zdravstveno-rehabilitacionog centra, uz pomoć neinvazivnih metoda i kroz iskusnu primjenu prirodnih faktora Igala (ljekovito morsko blato, mineralna voda, blaga mediteranska klima) obezbjeđuje različite tretmane uključujući hidroterapiju, balneoterapiju, elektroterapiju, talasoterapiju i druge personalizovane programe kinezi terapije.

Pri Institutu Igalo, 1976. godine osnovana je Viša fizioterapeutska škola, koja je 2004. godine unaprijeđena u Fakultet primijenjene fizioterapije, što Institut Igalo čini članom Univerziteta Crne Gore.

Institut „Dr Simo Milošević“ predstavlja važan segment razvoja zdravstvenog turizma Crne Gore, s obzirom da je kadrovski ali ne i infrastrukturno opremljen za pružanje usluga zdravstvenog turizma, u kapacitetu potrebnom za dalji razvoj ovog važnog segmenta.

Ubraja se u najveće i najpoznatije institucije za multidisciplinarno banjsko liječenje na Balkanu.

II. OPŠTE INFORMACIJE

Statutom Instituta „Dr Simo Milošević“ AD Igalo definisano je da ovo društvo obavlja sljedeće djelatnosti: djelatnost bolnice, trgovina na malo farmaceutskim proizvodima, hoteli i sličan smještaj, djelatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekata, istraživanje i razvoj u ostalim prirodnim i inženjerskim naukama, djelatnost putničkih agencija, djelatnost sportskih objekata i djelatnost fitness klubova.

Tabela 1: Vlasnička struktura kapitala

HTP Vile Oliva	27,44%
Investiciono razvojni fond Crne Gore	23,65%
Vlada Crne Gore	19,20%
Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	10,23%
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	3,41%
Valeant Pharmaceuticals internat.Ca, USA	1,29%
Ostala pravna lica	3,27%
Fizička lica	11,52%

¹ Specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije, kao i subspecijalisti dječije fizijatrije ukazuju da je rehabilitacija u Institutu Igalo neophodna za neurorizičnu odojčad, djecu sa cerebralnom paralizom, neuromišićnim bolestima (kao što su mišićna distrofija i spinalna mišićna atrofija) i sindromima koji u kliničkoj slici imaju zaostajanje u motornom razvoju. Neurorizična odojčad intenzivna banjska rehabilitacija značajno poboljšava neurološki i motorni razvoj, posebno djece koja potiču iz opština iz sjevernog regiona Crne Gore (Rožaje, Plav, Gusinje, Berane, Andrijevića i Kolašin) gdje nema rane stimulacije motornog razvoja. Opstanak Instituta Igalo za roditelje znači nadu, vjeru i sigurnost da će njihova djeca imati neophodnu medicinsku rehabilitaciju. Na godišnjem nivou bude oko 800 djece koja moraju da koriste usluge koje pruža Institut Igalo.

Prostorni resursi:

Tabela 2: Površine objekata

Površina objekata ²	
I faza -glava zgrada	16.478,00m ²
Soliter	3.800,00m ²
„E“ Odjeljenje	2.800,00m ²
Dječije odjeljenje	4.250,00m ²
Index -restoran uz more	200,00m ²
II faza	54.803,00m ²
Vila Galeb	5.712,00m ²
Ukupna površina objekata	88.043,00m²

Tabela 3: Površina zemljišta³

Zemljište	
I -Faza	17.053,00m ²
II- Faza	90.125,00m ²
Dječije odjeljenje	15.843,00m ²
Vila „Galeb“	93.065,00m ²
Index	435,00m ²
Gomila	1.501,00m ²
Stara banja	7.394,00m ²
Parking Igalo	281,00m ²
Norveška ulica	1.281,00m ²
Parking Igalo	256,00m ²
Parking Igalo	1.898,00m ²
Stb. Zgr. Rafaelo	248,00m ²
Ukupno	229.124,00m²

Na osnovu zaključenog Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga specijalizovane medicinske rehabilitacije, Institut Igalo pruža navedene usluge osiguranicima Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore obuhvaćenih obaveznim zdravstvenim osiguranjem. U tom smislu, slijedi pregled broja pacijenata koji su upućeni na rehabilitaciju preko Fonda za zdravstveno osiguranje po godinama:

Tabela 4: Broj broja pacijenata koji su upućeni na rehabilitaciju preko Fonda za zdravstveno osiguranje, po godinama

2019. god.	2020. god.	2021. god.	2022. god.	2023. god.
4.795	3.147	3.597	4.836	4.937

Institut „Dr Simo Milošević“ je, do danas, jedina crnogorska medicinska ustanova u koju iz inostranstva, odnosno iz preko 50 zemalja svijeta, dolazi veliki broj pacijenata radi liječenja. U nastavku je tabela sa prikazanim brojem noćenja inostranih korisnika (pacijenata):

² U Listu nepokretnosti Instituta upisano pravo svojine nad objektima.

³ Kada je zemljište u pitanju, u Listu nepokretnosti upisano pravo korišćenja. Institut je pokrenuto pitanje upisa prava svojine, predmet je u postupku odlučivanja kod nadležnog organa.

Tabela 5: Broj noćenja inostranih korisnika/pacijenata, po godinama

Naziv zemlje	2019 ⁴	2022	2023
Norveška	28.897	21.422	18.122
Bosna i Hercegovina	13.296	11.759	12.047
Srbija	12.327	15.563	9.917
Rusija	11.963	964	569
Holandija	5.593	2.801	1.970
Švedska	3.053	689	379
Njemačka	2.533	1.015	895
Danska	2.238	1.079	939
Albanija	1.817	709	391
Ostale zemlje	13.539	8.193	7672
Ukupno	95.256	64.194	52.901

Kadrovska struktura: Ukupan broj stalno zaposlenih je **522**, od čega je **medicinskog kadra 235**, a **nemedicinskog kadra 287**.

Tabela 6: Rezultat poslovanja po godinama za period 2018 - 2023

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023
Ukupni prihodi	11.478.244	11.928.593	4.972.814	5.777.770	10.769.404	10.980.293
Ukupni rashodi (sa odloženim porezima)	11.423.739	20.031.096	14.951.387	10.348.388	15.055.233	12.469.626
DOBIT/GUBITAK poslije oporezivanja	+54.505	-8.103.503	-9.978.573	-4.570.618	-4.285.829	-1.489.333⁵

Analizirajući date podatke zaključuje se da se u proteklih 5 godina poslovanje Instituta značajno usložnjava. U prikazanom periodu (2019 - 2023) zabilježen je gubitak na kraju poslovne godine.

Tokom 2020. i 2021. godine došlo je do smanjenja potražnje za uslugama koje pruža Institut Igalo, što je izazvalo dodatnu krizu u poslovanju. Poremećaj na globalnom tržištu usled pandemije izazvane virusom Covid - 19, kao i poštovanje propisanih zdravstvenih mjera prouzrokovalo je dalje smanjenje likvidnosti i dodatno usložnjavanje situacije u finansijskom smislu.

⁴ 2020. i 2021. godina - Pandemija virusom Covid - 19

⁵ Preliminarni podaci

III. STRUKTURA OBAVEZA INSTITUTA „DR SIMO MILOŠEVIĆ“ AD IGALO

Tekući račun Instituta je u blokadi od 08. decembra 2023. godine, što uzrokuje nemogućnost isplate zarada zaposlenih za decembar 2023. godine, januar 2024. godine i za februar 2024. godine.

Tabela 7: Obaveze Instituta

Povjerilac	Iznos obaveze	Napomena
A Povjerioci koji nijesu u vlasništvu Države ili Opštine Herceg Novi	14.149.286	ukupno obaveze
1 Jugobanka u stečaju	7.263.581	(7.075.000+188.581)
2 Tužbe zaposlenih	3.600.755	po rezervisanjima od ranije i za 2023. godinu (dio iznosa će se prelići za porez i doprinose kad se pravosnažne presude isplate)
3 Addiko banka	723.000	kredit koji je dospio za vraćanje 31.10.2023. god., postupak produženja do 31.12.2024. god. je u toku, realizacija je neizvjesna, traži se garancija Države , uključene kamate do 29.02.2024. god.
4 Dobavljači	1.378.516	ostali
5 Zaposleni	1.166.324	zarade i naknade do 29.02.2024. godine
6 Unija slobodnih sindikata	17.110	do 29.02.2024. godine
B Povjerioci u vlasništvu Države ili Opštine Herceg Novi	11.320.983	ukupno obaveze
1 Uprava prihoda / Poreska uprava	3.505.000	poreska potraživanja po reprogramu i doprinosi na zarade do 31.12.2023.god.
2 Uprava prihoda / Poreska uprava	2.000.000	po isplaćenim tužbama zaposlenim u 2022. god. i 2023. god. porezi i doprinosi (koji treba da se obračunaju i uplate)
3 Uprava prihoda / Poreska uprava	220.500	porez i doprinosi na zarade za januar i februar 2024. god.
4 Uprava prihoda / Poreska uprava	45.000	porez na dodatu vrijednost do 31.01.2024. god.
5 Investiciono razvojni fond	2.438.183	krediti i kamate do kraja otplate (do 02/2028)
6 Privredna komora	23.040	naknade iz zarada do 29.02.2024. god.
7 Dobavljači	1.662.044	Elektroprivreda, Vodovod i kanalizacija, Čistoća
8 Vodovod i kanalizacija Herceg Novi	271.363	reprogram (još 58 rata, dospijeće rate od 01.04.24 do 01/2029)
9 Opština Herceg Novi	1.041.453	porez na nepokretnost do 31.12.2023. god.
10 Opština Herceg Novi	74.400	boravišna taksa do 29.02.2024. god. (bez kamate)
11 Opština Herceg Novi	40.000	prerez porezu do 29.02.2024. god. (bez kamate)
UKUPNO (A+B)		25.470.269 EUR

Pored gore navedenih obaveza u iznosu od 25.470.269 EUR u poslovnim knjigama se vode i obaveze za:

- rezervisanja za otpremnine zaposlenim u iznosu od 345.708 EUR (po aktuarskom nalazu iz 2023. god.),
- obaveze prema Projektu CEBIMER u iznosu od 95.371EUR (sredstva izdvojena na računu),
- odložene poreske obaveze u iznosu od 6.299.334 EUR (poreski tretman osnovnih sredstava na kraju 2022. god.)
- primljeni avansi od kupaca u iznosu od 24.314 EUR
- ostale obaveze u iznosu od 2.417EUR.

Tabela 8: Neplaćene obaveze prema dobavljačima:

Dobavljači		Obaveze na dan 29.02.2024/10.03.2024.
1	Elektroprivreda Crne Gore	1296962.00
2	Mesopromet	439327.00
3	Vodovod i kanalizacija	325266.00
4	Katunjanin	172854.00
5	MI Goranović	135354.00
6	Voli trade	87501.00
7	Tekom promet	70769.00
8	Mercur sistem u stečaju	70137.00
9	Professionals private security	64126.00
10	Čistoća	39816.00
11	Škorpion	35385.00
12	P.A.M.	30123.00
13	B one solutions	20704.00
14	Hard diskont Laković	16834.00
15	Branko Dex	16274.00
16	Friigo elektro sistem	15592.00
17	Pamex	10997.00
18	Val Gojković	9576.00
19	Blue line	9486.00
20	Šimšić Montmilk	9124.00
21	MLC lift	10389.00
22	Nektar natura	8178.00
23	Uniprom pekara	7628.00
24	Bašić	6341.00
25	Šljukić	6314.00
26	Milina	5618.00
27	Ostali dobavljači dug ispod 5000 EUR	119885.00
UKUPNO (1-26)		3.040.560

Na bazi analize navedenih dugovanja i prethodno prikazanog negativnog poslovanja u proteklih 5 godina, zaključuje se da se Institut Igalo suočava sa velikim poteškoćama u poslovanju, ugrožena mu je likvidnost i solventnost, ima velika zaostala dugovanja, ne izmiruje obaveze prema zaposlenima, državi i poslovnim partnerima.

IV. KOMISIJA ZA RJEŠAVANJE STATUSA INSTITUTA ZA FIZIKALNU MEDICINU, REHABILITACIJU I REUMATOLOGIJU „DR SIMO MILOŠEVIĆ“

Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 2. februara 2024. godine, donijela je Odluku o obrazovanju Komisije za rješavanje statusa Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ AD Igalo, u sastavu: dr Srđan Pavićević – potpredsjednik Vlade za rad, obrazovanje, zdravstvo i socijalna pitanja, predsjednika Komisije, dok su njeni ostali članovi resorni ministri: dr Vojsav Šimun – ministar zdravlja, Nik Gjeloshaj – potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja, Janko Odović – ministar prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Novica Vuković – ministar finansija, Vladimir Martinović – ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, kao i Nikolina Otašević – sekretarka Komisije, službenica u Ministarstvu zdravlja. U radu svih sjednica Komisije, osim članova Komisije, učestvovali su direktor i predsjednik Odbora direktora Instituta Igalo, predsjednik i drugi predstavnici Opštine Herceg Novi, kao i relevantni predstavnici Agencije za zaštitu konkurencije.

Prva sjednica Komisije za rješavanje statusa Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ (u proširenom sastavu) **održana je 13. februara t.g.**, na kojoj je razmatran konsolidovani Izvještaj menadžmenta o poslovanju Instituta Igalo u prethodnih 5 godina, s posebnim akcentom na finansijske parametre poslovanja i strukturu dugovanja, raspoložive resurse, analizu rizika koji ugrožavaju opstanak Instituta Igalo, kao i analizu mogućnosti koje obezbjeđuju opstanak Instituta Igalo. Konstatovano je da je pred Komisijom ozbiljan izazov imajući u vidu da Država kao većinski vlasnik nije ni u zakonskoj ni u finansijskoj mogućnosti da nastupi kao povjerilac koji će preuzeti sva dugovanja na sebe. Komisija je otvorila za raspravu o nizu potencijalnih modaliteta za rješavanje statusa Instituta Igalo – od klasičnog modela dodjele državne pomoći, preko promjene vlasničke strukture, dokapitalizacije, povećanja cijena usluga za domaće stanovništvo i njihovog usklađivanja sa tržišnim cijenama koje važe za inostrane korisnike usluga, prodaje imovine i otvaranja novih tržišta sa zaključkom da nijedan od ovih modela sam za sebe ne rješava akutni problem u kojem se Institut trenutno nalazi.

Druga sjednica vladine Komisije za rješavanje statusa Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ **održana je 8. marta t.g.**, sa ciljem da se sagledaju sve opcije za rješavanje datog stanja do kojih je došao Operativni tim, koji je prethodno formiran od strane ove Komisije. Na sjednici su predstavljena tri modela rješavanja zatečenog stanja u Institutu Igalo: uvođenje stečajnog postupka; restrukturiranje društva saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima ("Sl. list CG", 6520 i 146/21) i primjena modela spašavanja i restrukturiranja saglasno pravilima i principima dodjele državne pomoći. Nakon aktivne rasprave i učešća svih odgovornih aktera, postignut je najveći stepen saglasnosti koji se odnosi na treći model koji podrazumijeva detaljnu pripremu i sprovođenje Plana spašavanja i restrukturiranja, saglasno pravilima i principima dodjele državne pomoći i važećeg zakonodavstva. Zaključeno je da ovaj model može predstavljati održivo rješenje za izlazak Instituta Igalo iz zone stečaja. Dodatno, a kako bi se što prije pristupilo realizaciji ovog modela, zaključeno je da postoje određeni preduslovi koji se moraju ispuniti, u najkraćem mogućem roku, a koji podrazumijevaju definisanje vlasništva nad imovinom Instituta Igalo, otvaranje pregovora za stečajnim izvršiocem Jugobanke kao i druge mjere kojima se minimizira rizik po dalja ulaganja države u Plan spašavanja i restrukturiranja, kao i konsultacije sa g-dinom Spajićem, predsjednikom Vlade, radi predstavljanja konačnog modela rješavanja statusa Instituta u Igalo.

Treća sjednica Komisije za rješavanje statusa Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ **održana je 20. marta t.g.**, sa ciljem da se, nakon detaljnih konsultacija unutar Vlade Crne Gore ali i sa akterima koji su posredno uključeni u datu situaciju (manjinski akcionari), verifikuje konačna odluka o modelu koji će biti primijenjen u smislu spašavanja Instituta Igalo.

Odlučeno je da se Vladi na odlučivanje uputi rješenje/model koji je usaglašen sa pravilima i principima dodjele državne pomoći – priprema i sprovođenje Plana spašavanja i restrukturiranja tj. rebrendiranja koji podrazumijeva 3 koraka i to: pomoć male vrijednosti od 300 000 EUR radi obezbjeđivanja nastavka rada (de minimis); pomoć do 10 mil. EUR koja se daje za rješavanje pitanja likvidnosti na 6 mjeseci radi deblokade računa, nastavka rada i isplate plata, uz obavezu da se u tih 6 mjeseci napravi kvalitetan Plan restrukturiranja koji će proći proceduru odobravanja od strane nadležnih organa i dobiti dozvolu za realizaciju. Na taj način će se steći uslovi za višemilijonska ulaganja u dalju revitalizaciju i rebrending Instituta Igalo.

Dodatno, u cilju zaštite državnih interesa, zauzet je stav da se napravi procjena realne vrijednosti Instituta Igalo od strane nezavisnog procjenitelja i da se na bazi iste Vlada obrati manjinskim akcionarima sa ponudom za (1) otkup akcija ili (2) njihovo srazmjerno finansijsko učešće u paketu mjera za spašavanje i restrukturiranje Instituta Igalo. Ovo je i obaveza Države saglasno pravilima državne pomoći po kojima je potrebno da i manjinski akcionari učestvuju u postupku srazmjerno svom procentu udjela. Ukoliko nemaju sredstava za učešće u postupku, neophodno je pregovarati sa njima oko prenosa akcijskog kapitala na državu uz umanjenje vrijednosti za dug koji bi im bio izmiren planom spašavanja.

Zaključeno je da se primjenom ovog modela rješava se ne samo akutna kriza u kojoj se Institut Igalo nalazi nego se otvara mogućnosti proširivanja i unapređenja poslovanja u svim segmentima, kako na srednjoročnom tako i na dugoročnom planu.

V. MODEL ZA RJEŠAVANJA STATUSA INSTITUTA ZA FIZIKALNU MEDICINU, REHABILITACIJU I REUMATOLOGIJU "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD IGALO

Podrazumijeva pripremu i sprovođenje paketa od više vrsta pomoći, i to:

- a. **De minimis pomoć**, odnosno pomoć male vrijednosti u iznosu do 200.000/300.000 EUR, za rješavanje tekućih pitanja iz poslovanja
- b. **Pomoć za spašavanje** - hitna i privremena pomoć.

Njen primarni cilj je **obezbjeđenje likvidnosti u periodu od pola godine**, za koje vrijeme bi trebalo sačiniti Plan restrukturiranja (reorganizacije), **ne prelazi iznos od 10 miliona EUR.**

- c. **Pomoć za restrukturiranje** (reorganizaciju) dodjeljuje se samo **jednom u deset godina**, na osnovu detaljnog Plana restrukturiranja koji sadrži: napuštanje djelatnosti koje ostvaruju gubitke, restrukturiranje postojećih djelatnosti koje ponovo mogu postati konkurentne, **uz sopstveni doprinos (oko 50%).**

1. **Kratkoročna mjera – dodjela de minimis pomoći**

Procedura: Formalno pravno podnosilac zahtjeva za de minimis pomoć popunjava Institut Igalo, a dodjelu sredstava po ovom zahtjevu može realizovati državni organ koji bude zadužen da operativno sprovodi cjelokupan postupak spašavanja Instituta Igalo.

Zahtjevom se može tražiti do 200.000 odnosno 300.000 EUR⁶ pomoći. U sljedeće 3 fiskalne godine neće biti moguća dodjela sredstava po ovom osnovu.

Dodjela pomoći se ne prijavljuje Agenciji za zaštitu konkurencije, već se samo unosi u registar pomoći na sajtu Agencije.

⁶ Stupanje na snagu novog pravilnika o povećanju limita sa 200.000 na 300.000 eura za de minimis pomoć očekuje se u narednih nekoliko dana

2. Srednjoročna mjera – spašavanje društva

Procedura: Zahtjev za dodjelu pomoći sa obrascem prijave podnosi davalac pomoć (nadležno ministarstvo) Agenciji na ocjenu usklađenosti. Prije dostavljanja zahtjeva nadležni organ i Institut Igalo moraju zajedno sačiniti Plan spašavanja koji sadrži pregled stanja i predlog urgentnih mjera u roku od 6 mjeseci. Po osnovu ove pomoći će se „produžiti život“ Institutu Igalo za pola godine u okviru kojeg se mora napraviti plan restrukturiranja/reorganizacije⁷.

Saglasno Smjernicama o državnoj pomoći za spašavanje i restrukturiranje društava u poteškoćama Prilog 2 b Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“ br. 151/2023), u tački 26 Smjernica propisano je da je pomoć za spašavanje po prirodi hitna i privremena pomoć. Njen primarni cilj je da omogući opstanak posrnulog privrednog društva u kratkom periodu koji je potreban da se izradi plan reorganizacije. Opšte načelo je da pomoć za spašavanje omogućava privremenu podršku privrednom društvu koje se suočava sa ozbiljnim pogoršanjem svog finansijskog položaja, što uključuje ozbiljnu krizu likvidnosti ili tehničku insolventnost.

Takva privremena podrška trebalo bi da mu omogući vrijeme za analizu okolnosti koje su dovele do poteškoća i za razvoj odgovarajućeg plana za rješavanje tih poteškoća.

Saglasno pravilima, pomoć za spašavanje ograničena je na iznos do 10 miliona EUR, a može se odnositi na privremenu podršku za likvidnost u obliku garancija za zajam ili zajmova (kredit) i finansijske troškove zajma ili u slučaju garancija za zajam ukupni finansijski troškovi zajma obezbijedenog garancijom, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju za garanciju.

Davalac pomoći mora se obavezati da će Agenciji najkasnije šest mjeseci nakon odobravanja mjere pomoći za spašavanje, najkasnije šest mjeseci nakon isplate prve rate korisniku, dostaviti dokaz da je zajam u cjelosti otplaćen i/ili da je garancija istekla ili Plan restrukturiranja.

Nakon dostavljanja Plana restrukturiranja, odobrenje pomoći za spašavanje automatski se produžava sve dok Agencija ne donese konačnu odluku o planu restrukturiranja, osim ukoliko Agencija odluči da takvo produženje nije opravdano. Kada se utvrdi i počne sprovoditi Plan restrukturiranja za koji je zatražena pomoć, sva dodatna pomoć predstavlja pomoć za restrukturiranje. Ukoliko ne bude ispunjen ni jedan od navedena dva uslova, dolazi do stečaja korisnika.

Na zahtjev, Agencija za zaštitu konkurencije donosi rješenje o usklađenosti pomoći za spašavanje po hitnom postupku.

3. Dugoročno rješenje – restrukturiranje/reorganizacija

Procedura: Ponošenje Plana reorganizacije do 5 godina od strane resornog organa u roku od 6 mjeseci od dodjele pomoći za spašavanje.

Saglasno propisanim pravilima (tačka 27. i 45. Smjernica), ova pomoć uključuje trajniju pomoć za uspostavljanje dugoročne održivosti korisnika na osnovu izvodljivog, koherentnog i dalekosežnog plana restrukturiranja. Podrazumijeva adekvatan sopstveni doprinos uz raspodjelu tereta i ograničavajući potencijalno narušavanje konkurencije. Pomoć za restrukturiranje ne može se ograničiti na finansijsku pomoć za pokriće ranijih gubitaka a da se pritom ne rješavaju uzroci tih gubitaka.

Plan restrukturiranja može uključivati jedan ili više sljedećih elemenata: reorganizaciju i racionalizaciju djelatnosti korisnika na efikasnijoj osnovi, što obično uključuje napuštanje djelatnosti koje ostvaruju gubitke, restrukturiranje postojećih djelatnosti koje ponovo mogu postati konkurentne i, po mogućnosti, diversifikaciju u pravcu novih i održivih djelatnosti. To po pravilu uključuje i finansijsko restrukturiranje u obliku ubrizgavanja kapitala od strane novih ili postojećih akcionara i smanjenje duga od strane postojećih povjerilaca. U planu se moraju opisati uzroci poteškoća korisnika i njegove slabosti, kao i navesti na koji način će se predloženim mjerama restrukturiranja otkloniti osnovni problemi korisnika.

⁷ Ukoliko se ne sačini validni plan restrukturiranja u navedenom roku, Agencija nalaže povrat pomoći za spašavanje.

Tačke 62-64 Smjernica bliže definišu pitanje sopstvenog doprinosa korisnika, koje podrazumijevaju da u troškovima restrukturiranja mora se obezbijediti doprinos iz sopstvenih sredstava korisnika pomoći, njegovih akcionara ili povjerilaca ili poslovne grupe kojoj pripada ili novih ulagača. Takav sopstveni doprinos trebalo bi u smislu efekata na solventnost ili likvidnost korisnika po pravilu da bude uporediv sa dodijeljenom pomoći⁸. Doprinosi moraju biti stvarni, isključujući očekivane buduće dobiti kao što je novčani tok. Doprinos države ili javnog preduzeća može se uzeti u obzir samo ukoliko se radi o ulaganju na osnovu sopstvenih komercijalnih interesa.

Sopstveni doprinos obično se smatra adekvatnim ako iznosi najmanje 50% troškova restrukturiranja. U izuzetnim okolnostima i u slučajevima posebnih problema, koje država mora dokazati, Agencija može prihvatiti doprinos koji je manji od 50% troškova restrukturiranja, pod uslovom da je iznos tog doprinosa i dalje znatan.

U okviru plana se može razmatrati/usvojiti više potencijalnih rješenja:

- Podjela na dva društva ili odvajanje uz osnivanje jednog društva (ZoPD) – rješavanje manjinskih akcionara
- Dokapitalizacija kapitala na ime pojedinačnih ulaganja
- Opravdanost cijene koštanja liječenja domaćih pacijenata – opcija za povećanje postojećih cijena do ekonomske održivosti – usluge od opšteg ekonomskog interesa

⁸ Na primjer: Ako pomoć koja će se dodijeliti jača vlasnički kapital korisnika, sopstveni doprinos trebalo bi na sličan način da sadrži mjere kojima se jača vlasnički kapital, kao što su prikupljanje svježeg vlasničkog kapitala od postojećih akcionara, otpis postojećeg duga i kapitalnih obveznica ili konverzija postojećeg duga u kapital, ili prikupljanje novog spoljnog kapitala po tržišnim uslovima.

Komisija će prilikom ocjenjivanja potrebnog obima mjera za ograničavanje narušavanja konkurencije u skladu sa tačkom 90 uzeti u obzir u kojoj mjeri sopstveni doprinos ima efekat uporediv sa dodijeljenom pomoći.